

ปกิณกะ

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9002

ศรีวิไล ตันประเสริฐ

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

จากการที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติฯ มีหน้าที่รับบริจาคโลหิตจากผู้บริจาคที่ไม่หวังผลตอบแทน เพื่อนำไปใช้รักษาผู้ป่วยทั่วประเทศ โดยเน้นการรณรงค์จัดหาผู้บริจาคโลหิตที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัว เมื่อได้โลหิตมาแล้วจะมีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพโลหิตหลังบริจาคอย่างดีที่สุด และแยกส่วนประกอบโลหิต เพื่อให้การใช้โลหิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าตลอดจนจัดเตรียมน้ำยา อุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์โลหิตขึ้นในประเทศ นอกจากนี้ยังร่วมมือประสานงาน รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านด้วย ซึ่งนับได้ว่างานบริการโลหิตของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ เจริญรุดหน้าและได้มาตรฐานประเทศหนึ่งในภูมิภาค

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ ได้ยึดหลักการดำเนินงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ในระดับชาติเรื่องจะหาโลหิตจากการบริจาคให้เพียงพอและปลอดภัย โดยใช้กลวิธี 6 ประการ ดังนี้

1. การให้บริการโลหิตของสถานบริการ จะต้องมีความหน่วยงานในสถานบริการนั้นรับผิดชอบโดยตรง โดยมีการจัดสรรบุคลากรและงบประมาณสนับสนุนในด้านเครื่องมือ ตามหลักวิชาให้เพียงพอและทันต่อเหตุการณ์
2. ให้ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย

เป็นแกนกลางในการดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริการโลหิตของประเทศ โดยมีส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและสนับสนุน

3. ทุกจังหวัดควรจัดหาโลหิตซึ่งได้รับจากการบริจาคให้เพียงพอ โดยมีสาขาบริการโลหิตแห่งชาติเหล่ากาชาดจังหวัดเป็นแกนกลาง

4. โลหิตทุกหน่วยจะต้องผ่านการตรวจตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ก่อนนำไปใช้

5. ส่งเสริม และกระตุ้นให้มีการใช้โลหิตและส่วนประกอบของโลหิตอย่างถูกต้องตามหลักวิชา ได้แก่

5.1 ไม่ใช้โลหิตโดยไม่จำเป็น

5.2 ให้ความรู้ในการใช้ส่วนประกอบของโลหิตอย่างถูกต้องและแพร่หลาย

6. ให้มีการประสานงานระหว่างผู้จัดหาโลหิตและผู้ใช้โลหิต เพื่อให้การจัดหาและการใช้โลหิตเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม

ความมุ่งมั่นพัฒนาระบบคุณภาพ ISO 9002 จนประสบความสำเร็จ

งานบริการโลหิต เป็นงานที่ต้องมีการปรับปรุง และพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ในด้านการบริการจัดการและการบริการ เพื่อคุณภาพที่ดี มีความปลอดภัยสูงสุด และสามารถตรวจสอบได้ อันก่อให้เกิดความไว้วางใจของผู้บริจาคโลหิต และผู้ป่วยที่ต้องรับโลหิต จะต้องได้รับโลหิตที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

ได้รับต้นฉบับเมื่อ 27 มิถุนายน 2543 และให้ตีพิมพ์ กรกฎาคม 2543
ต้องการสำเนาต้นฉบับติดต่อ พญ.ศรีวิไล ตันประเสริฐ ศูนย์บริการโลหิต
แห่งชาติ สภากาชาดไทย ถนนอังรีดูนังต์ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10310

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ได้นำมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9002 มาใช้โดยตระหนักถึงความสำคัญของการนำมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9002 มาช่วยจัดระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยได้มุ่งมั่นพัฒนามาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.2541 รวมระยะเวลาการดำเนินงาน 2 ปี และเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 คณะอนุกรรมการรับรองระบบ จากสถาบันรับรองคุณภาพไอเอสโอ (สรอ.) ได้อนุมัติให้การรับรองระบบบริหารงานคุณภาพ มอก./ISO 9002 แก่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย นับได้ว่าเป็นองค์กรการกุศลแห่งแรก ที่มีศักยภาพและมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีการปรับปรุงพัฒนาระบบคุณภาพงานบริการโลหิตสู่ความเป็นสากล อันจะส่งผลให้งานบริการโลหิตของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย มินโยบายคุณภาพ ดังนี้

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย จะจัดหาโลหิตจากการบริจาคและพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาและดำรงไว้ซึ่งคุณภาพสูงสุด เพื่อความปลอดภัยโดยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ศูนย์บริการโลหิตฯ จะคงไว้ซึ่งคุณภาพในพันธกิจทั้งหมด เพื่อความพึงพอใจของผู้บริจาคโลหิต และความจำเป็นต้องใช้โลหิตและผลิตภัณฑ์โลหิตของผู้ป่วยและผู้ใช้ผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและคงไว้ซึ่งระบบคุณภาพ ISO 9002

ศูนย์บริการโลหิตฯ จัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรในเรื่องของสุขภาพและความปลอดภัยที่เกี่ยวกับการเจาะเก็บโลหิต การผลิตผลิตภัณฑ์โลหิตและผลิตภัณฑ์อื่นๆ การทิ้งทำลายขยะติดเชื้อและป้องกันไม่ให้มีวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ที่มีเชื้อโรคปนเปื้อน

ศูนย์บริการโลหิตฯ จะจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้แน่ใจว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจปฏิบัติหน้าที่ได้ถูกต้องและคงไว้ซึ่งระบบคุณภาพตลอดเวลา

โดยประเด็นเนื้อหาของการประกันคุณภาพงานบริการโลหิต ประกอบด้วย กระบวนการสำคัญ 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 คือ การบริการโลหิตทั่วไป อาทิ การประชาสัมพันธ์, การรณรงค์จัดหาผู้บริจาคโลหิต, การทำทะเบียนผู้บริจาคโลหิต, การบริหารงานทั่วไป, การเจาะเก็บโลหิต, การตรวจหมู่โลหิต, การตรวจกรองพาหะติดเชื้อในโลหิตบริจาค, การจ่ายโลหิตและผลิตภัณฑ์โลหิตและการเตรียมส่วนประกอบโลหิต

ประการที่ 2 คือ การบริการพิเศษ อาทิ การเตรียมส่วนประกอบโลหิตด้วยเครื่องอัตโนมัติเพื่อการบริจาคและการรักษา การบริจาคโลหิตให้ตนเอง การแช่แข็งเม็ดโลหิตแดงและสเต็มเซลล์ การตรวจหาแอนติเจน แอนติบอดีของเม็ดโลหิตแดง เม็ดโลหิตขาว เกล็ดโลหิต การทำ crossmatching การตรวจวิเคราะห์ DNA เพื่อการตรวจ HLA การกรองเม็ดโลหิตขาว การฉายรังสีส่วนประกอบโลหิต ตรวจ CD 34 marker และ leukemia phenotyping

ประการที่ 3 คือ การผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ สำหรับบริการโลหิต อาทิ การผลิตถุงบรรจุโลหิต การแปรรูปพลาสมา การผลิตน้ำยาตรวจหมู่โลหิตและเซลล์มาตรฐาน การควบคุมคุณภาพน้ำยาและผลิตภัณฑ์ต่างๆ

ดังนั้น จากการที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติฯ ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9002 จึงเป็นการสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยของผู้เจ็บป่วยที่มีความจำเป็นต้องได้รับโลหิตในการรักษาพยาบาล ตลอดจนสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริจาคโลหิตด้วย

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ เป็นหน่วยงานแรกของสภากาชาดไทย ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9002 ด้วยความภาคภูมิใจยิ่ง ดังสารจากท่านเลขาธิการ สภากาชาดไทย นายแผน วรธนเมธี ได้แสดงความชื่นชมไว้ดังนี้

“ผมขอแสดงความชื่นชมและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO

9002 ด้านระบบบริหารงานคุณภาพ จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) เป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านคุณภาพให้กับสภากาชาดไทยซึ่งเป็นองค์กรสาธารณกุศลสงเคราะห์เพื่อมนุษยธรรม

สภากาชาดไทยได้กำหนดทิศทางของการดำเนินงานไว้โดยชัดเจนว่า จะให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพ ซึ่งรวมทั้งคุณภาพในการให้บริการ คุณภาพในการผลิต และคุณภาพในการบริหารจัดการ เพื่อให้การสงเคราะห์ด้านมนุษยธรรมเป็นไปอย่างมีคุณภาพที่ดีที่สุด

สำหรับศูนย์บริการโลหิตแห่งชาตินั้น มีภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 ในการจัดหาโลหิตให้มีปริมาณที่เพียงพอ มีความปลอดภัยและมีคุณภาพสูงสุด เพื่อนำไปใช้รักษาผู้ป่วยทั่วประเทศ นอกจากนี้ได้ทำการแปรรูปโลหิตและผลิตผลิตภัณฑ์จากโลหิตที่มีคุณภาพ ตลอดจนการสอน การวิจัย การถ่ายโลหิต และโลหิตวิทยาด้วย

การดำเนินงานของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติที่ผ่านมา ได้ประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้ามาด้วยดีเป็นลำดับ ด้วยศักยภาพในการพัฒนางานด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการและเรื่องของการบริการโลหิต โดยเน้นหนักในด้านคุณภาพเป็นสำคัญ จนเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ในการนี้ได้มีการจัดตั้งภาคบริการโลหิตแห่งชาติขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เพื่อที่จะให้โลหิตที่ได้รับจากส่วนภูมิภาค ได้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับส่วนกลาง ปัจจุบันมีภาคบริการโลหิตแห่งชาติแล้ว 7 ภาค และจะได้เตรียมการเปิดภาคบริการโลหิตขึ้นใหม่อีก 5 ภาค ภายในปี พ.ศ. 2546 ทั้งนี้เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์อุปนายิกาผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ที่ได้มีพระราช

ดำรัสพระราชทานคำมั่นของสภากาชาดไทยต่อที่ประชุมสภากาชาดและสภาเลี้ยววงเดือนแดงระหว่างประเทศ ครั้งที่ 27 ที่นครเจนีวา เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2542 ว่า “จะเปิดศูนย์บริการโลหิตภาคขึ้นใหม่ 6 แห่งภายในปี พ.ศ. 2546 เพื่อให้ได้โลหิตที่มีมาตรฐานสูงในคุณภาพและความปลอดภัย และพอเพียงทั่วประเทศ”

ผมใคร่ขอขอบคุณและชมเชยเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติทุกท่านที่มีความตั้งใจอย่างแน่วแน่และทำงานอย่างเข้มแข็ง อุตุน เพื่อที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานกับขอขอบคุณสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ที่ได้ให้ความสนใจและความสำคัญในครั้งนี และผู้ที่มีส่วนร่วมสนับสนุนช่วยเหลือให้การพัฒนาระบบคุณภาพสำเร็จลุล่วงด้วยดีตลอดมา”

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติมีการพัฒนาเป็นลำดับ โดยสามารถจัดหาโลหิตบริจาคได้เป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นทุกปีตามท้องที่การอนามัยโลกกำหนดไว้ รวมทั้งการคัดกรองโลหิตให้มีคุณภาพและปลอดภัยสูงสุด ด้วยตระหนักถึงความปลอดภัยของทั้งผู้บริจาคและของผู้ป่วย จึงได้นำมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9002 มาใช้ เพื่อช่วยให้สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานได้ถูกต้องและรวดเร็ว ส่งผลให้งานบริการโลหิตเป็นที่ไว้วางใจ ของผู้บริจาคโลหิตและ ผู้ป่วยที่รับโลหิต ซึ่งจะต้องได้รับโลหิตที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณสถาบันรับรองคุณภาพมาตรฐานไอเอสโอ คณะผู้จัดทำระบบคุณภาพ เจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติทุกท่าน ที่ร่วมแรงร่วมใจให้การสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปตามระบบคุณภาพ จนทำให้การจัดระบบคุณภาพสำเร็จลุล่วงไปอย่างดียิ่ง

ผู้แพ้-ผู้ชนะ

ผู้ชนะย่อมถูกลูก
ผู้พ่ายแพ้แน่นอนนาค
ผู้สงบอยู่เป็นสุข
เพราะเลิกถอนเสียซึ่งแพ้

ผูกอาฆาต
ฤทัยถอน
ไม่ทุกข์ร้อน
แลชนะ

(พุทธทาสภิกขุ)